

**Fakulta životního
prostředí**

TEMATICKÉ OKRUHY

ke státním závěrečným zkouškám
v navazujícím magisterském studijním programu

REGIONÁLNÍ ENVIRONMENTÁLNÍ SPRÁVA - PROGRAM

2022

PŘEDMĚTY STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY

I. POVINNÉ PŘEDMĚTY:

1. EIA
2. EKONOMIKA VEŘEJNÉ SPRÁVY A VEŘEJNÉ
FINANCE

II. VOLITELNÉ PŘEDMĚTY:

3. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ČR A EU
 4. TECHNOLOGIE VYUŽITÍ ODPADŮ
 5. PRÁVO A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
 6. VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A OCHRANA VOD
 7. ÚZEMNÍ A KRAJINNÉ PLÁNOVÁNÍ
-

TÉMATICKÉ OKRUHY

1. EIA

1. Úvod do problematiky posuzování vlivu na ŽP, historie posuzování, základní rozdíly mezi strategickou a projektovou úrovní posuzování (z hlediska předmětu posuzování, přístupu, rozsahu a detailu posuzování), definice, respektive popis základní dimenze SEA a EIA).
2. Rozhodovací proces v kontextu životního prostředí, základní definice a popis jednotlivých fází, popis vazeb mezi jednotlivými fázemi Rozhodovacího procesu a mezi strategickou a projektovou úrovní Rozhodovacího procesu.
3. Plánovací proces neboli proces přípravy/formulce strategických dokumentů, stručná definice, jednotlivé principy Plánovacího procesu, zejména princip Integrace politik, fáze Plánovacího procesu.
4. Evaluae strategických dokumentů, předběžná, průběžná následná, popis vazeb mezi evaluacemi, Plánovacím procesem a procesem SEA.

5. Legislativní vymezení procesu SEA, předmět a způsob posuzování vlivů koncepce na životní prostředí.
6. Jednotlivé fáze procesu SEA, oznámení, zjišťovací řízení, návrh vyhodnocení a koncepce, stanovisko k návrhu koncepce, role příslušného úřadu a všech ostatních stakeholderů (předkladatele, dotčených úřadů, dotčených územních samosprávných celků, orgánů ochrany přírody, veřejnosti a nevládních organizací).
7. Přílohy zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, vztahující se k procesu SEA jejich náležitosti a stručný popis jejich aplikace.
8. Legislativní vymezení procesu EIA, předmět a způsob posuzování vlivů záměru na životní prostředí.
9. Jednotlivé fáze procesu EIA, oznámení, zjišťovací řízení, dokumentace, posudek, stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí, role příslušného úřadu a všech ostatních stakeholderů (oznamovatele, dotčených úřadů, dotčených územních samosprávných celků, orgánů ochrany přírody, veřejnosti a nevládních organizací).
10. Přílohy zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, vztahující se k procesu EIA, jejich náležitosti a stručný popis jejich aplikace.
11. Možnosti participace jednotlivých stakeholderů jak v rámci strategické, tak projektové úrovně posuzování, možnosti a způsoby spolupodílení se na rozhodování.
12. Post-projektové analýzy v rámci procesu EIA, základní definice, jednotlivé úrovně EIA PPA vztah EIA PPA k procesu EIA.

Literatura:

- Zákon č. 100 ze dne 20. února 2001 o posuzování vlivů na životní prostředí o změně a doplnění dalších zákonů, v platném znění.
- ŘÍHA, J., 2001 Posuzování vlivů na životní prostředí. Metody pro předběžnou rozhodovací analýzu EIA. Praha, Vydavatelství ČVUT, 477 s.
- Tuháček, M., Jelínková, J., a kol. 2015. Právo životního prostředí. Granada Publishing, a. s.
- Studijní materiály k předmětu dostupné na <http://moodle.czu.cz>
- Terivel, R., 2010 Strategic Environmental Assessment in Action. London, Earthscan, 366 s

Evropské krajinné politiky

1. Evropské krajinné politiky jako nástroje ochrany, péče a tvorby životního prostředí.
2. Stručný přehled pojmů a principů.
3. Monitoring a post-projektová analýza krajinných politik.

4. Přehled vývoje tvorby a uplatňování krajinných politik.
5. Institucionální zabezpečení.
6. Legislativní prostředí a nástroje.
7. Ekonomické a plánovací nástroje.
8. Budoucnost a možnosti krajinných politik s ohledem na plánované institucionální a legislativní změny Evropské unie.
9. Klíčové problémy ochrany životního prostředí a rozvoje regionů a možnosti řešení prostřednictvím krajinných politik.
10. Regionální politika a její nástroje tvorby a ochrany životního prostředí.
11. Zemědělská politika a její nástroje tvorby a ochrany životního prostředí.
12. Další politiky (doprava, strukturálně nerozvinuté oblasti) a jejich nástroje tvorby a ochrany životního prostředí.

Studijní podklady:

- Bílá kniha o budoucnosti Evropy
 - Zelená dohoda pro Evropu
 - Strukturální a investiční fondy EU v ČR (Dohoda o partnerství, OPŽP, OPD, IROP)
 - Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu
 - 7. a 8. akční program pro životní prostředí EU
 - nařízení o strategických plánech SZP
 - nařízení, kterým se mění nařízení o společné organizaci trhů se zemědělskými produkty, o režimech jakosti a o opatřeních pro vzdálené regiony
 - horizontální nařízení o financování, řízení a sledování SZ
-

2. EKONOMIKA VEŘEJNÉ SPRÁVY A VEŘEJNÉ FINANCE

1. Postavení veřejného sektoru v národním hospodářství. Zdůvodnění existence veřejného sektoru v tržní ekonomice z hlediska ekonomického uspokojování potřeb. Struktura a rozsah veřejného sektoru. Faktory ovlivňující strukturu a rozsah veřejného sektoru.
2. Ekonomické odůvodnění existence vlády a její dřívější názory. Pareto – efektivní ekonomika. Důvody zásahu státu do ekonomiky.
3. Funkce veřejného sektoru (alokační, distribuční, stabilizační, regulační, stimulační, kontrolní).
4. Veřejná volba jako nástroj rozhodování ve veřejném sektoru – podstata, formy veřejné volby, základní postupy a problémy veřejné volby.
5. Veřejné statky – charakteristika, klasifikace veřejných statků (čistě veřejné statky, částečně veřejné statky, veřejně poskytované soukromé statky), podmínky efektivní nabídky veřejných statků, nástroje přidělování veřejných statků, problém jednotné spotřeby.

6. Veřejné výdaje – financování dělitelných a nedělitelných veřejných projektů, hodnocení efektivnosti veřejných projektů a jejich problémy, příčiny růstu veřejných výdajů.
7. Státní rozpočet – vymezení pojmu, rozpočtové zásady a pravidla. Funkce státního rozpočtu.
8. Příjmy a výdaje státního rozpočtu a jejich členění, faktory ovlivňující příjmy SR.
9. Vztah příjmů a výdajů státního rozpočtu, přístupy k otázce vyrovnanosti státního rozpočtu, možnosti řešení deficitu státního rozpočtu. Státní dluh – příčiny, posuzování velikosti, dopady státního dluhu na ekonomiku země. Řízení státního dluhu.
10. Rozpočtová soustava. Rozpočtový proces, rozpočtová skladba. Modely soustav rozpočtů – zásady fiskálního federalismu. Rozpočty měst a obcí – struktura jejich příjmů a výdajů.
11. Daňové příjmy územních rozpočtů (zásady zdaňování, kategorie příjmů, daně a poplatky plynoucí do municipálních rozpočtů).
12. Nenávratné příjmy územních rozpočtů (dotace – kapitálové, běžné, vlastní nedaňové příjmy, uživatelské poplatky, příjmy z mimorozpočtových fondů, sdružování finančních prostředků). Návrhové příjmy územních rozpočtů (úvěr, komunální dluhopis, směnka – charakteristika, použití).
13. Výdaje územního rozpočtu.
14. Základy daňové teorie. Daňové principy. Princip spravedlnosti ve zdanění. Efektivnost zdanění. Daňové břemeno a mrtvá váha. Daňová distorze.
15. Sociální politika a sociální zabezpečení.
16. Charakteristika krajů a obcí – základní vymezení, úkoly zabezpečované kraji a obcemi, přenesená a samostatná působnost obce.
17. Charakteristika struktury územních samospráv v ČR, modely fiskálního federalismu, problematika rozpočtového určení daní, transformace územní veřejné správy po roce 1989.
18. Rozpočet Evropské Unie – příjmy a výdaje. Rozpočtový proces.

Seznam doporučené literatury

- Bailey, S. J. (2004): Veřejný sektor – teorie, politika a praxe. Eurolex Bohemia, s. r. o., ISBN: 80-86432-61-0.
- GRUBER, J. *Public finance and public policy*. New York: Worth Publishers, 2016. ISBN 978-1-4641-4333-5.
- Hamerníková, B. (2017) Veřejné finance - vybrané problémy. Praha: Wolters Kluwer, 164 s. 978-80-7552-577-2
- Krbová, J. (2017) Strategické plánování ve veřejné správě. Praha: Wolters Kluwer, 144 s. 978-80-7552-587-1
- Krebs, V. (2007): Sociální politika, ASPI. ISBN – 978-80-7357-276-1.
- Marková, H. (2000): Finance obcí, měst a krajů, Nakladatelství Orac, s. r. o., Praha. ISBN 80-86199-23-1.
- Peková, J. (2004): Hospodaření a finance územní samosprávy. Management Press, Praha. ISBN 80-7261-086-4

Peková, J., Jetmar, M. a Toth, P. (2019) Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer, 784 s. ISBN 978-80-7598-209-4

Pospíšil, R. a Žufan, P. (2019) Ekonomika veřejných rozpočtů. Praha: Professional Publishing, 264 s. ISBN 978-80-88260-32-5

Provazníková, R. (2015): Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2097-5.

STIGLITZ, J. a ROSENGARD, J. (2015) Economics of the Public Sector, 4th edition, W. W. Norton & Company.

Široký, J. (2003): Daňové teorie s praktickou aplikací. C.H.Beck. ISBN. 80-7179-413-9.

Špalek, J. 2011. Veřejné statky Teorie a experiment. Praha: C. H. Beck, 2011. str. 204. 78-80-7400-353-0.

Vodáková, J. a kol. (2013) Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru. Praha: Wolters Kluwer, 208 s. 978-80-7478-336-4

3. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ČR A EU

1. Regionální problémy životního prostředí – životní prostředí ČR v podmínkách EU, indikátory hodnocení stavu životního prostředí, sektory a životní prostředí. Aktivita ČR a EU v prioritních oblastech. Globální kontexty.
2. Ovzduší a životní prostředí – monitorování stavu znečištění ovzduší. Emise (skleníkových plynů, okyselujících látek, prekursorů ozonu, primárních částic a prekursorů sekundárních částic) imise, druhy limitů. Rizikové kontaminanty. Ovzduší a klima v evropském a globálním kontextu.
3. Voda a životní prostředí – ochranná pásma vodních zdrojů, jakost vody v tocích. Spotřeba vody v ČR. Vodní hospodářství a jakost vody v evropském kontextu.
4. Půda a životní prostředí - (úrodnost půd, nejvýše přípustné obsahy škodlivin v půdě, eroze (vodní větrná). Fragmentace krajiny. Půda a krajina v evropském kontextu Ekologické zemědělství – podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy. Charakteristiky ekologického zemědělství.
5. Biocidy a životní prostředí – základní pojmy, rezistence, perzistence, ochranná lhůta, etiketa, vlastnosti, formulace, kombinace, kompatibilita, toxicita, registrace. Spotřeba – srovnání ČR a EU.
6. Odpady a prostředí (odpady z těžby, průmyslu, zemědělství; komunální odpady a vlivy na biosféru, skládkování, spalování, kompostování, třídění a recyklace).
7. Chemické vlivy Toxikologie – základní pojmy hygienicko – toxikologického hodnocení chemických látek, dávka a její kategorie, interakce škodlivin s organismem. Působení škodlivých látek v organismu.
8. Cizorodé látky v životním prostředí. Kontaminující látky, prioritní kontaminanty (toxické minerální látky, radioaktivní izotopy, mykotoxiny, mikrobiální toxiny halogenované organické sloučeniny), výskyt a pohyb. Cizorodé látky v potravinách. Toxikologie – základní pojmy hygienicko – toxikologického hodnocení chemických látek, dávka a její kategorie, interakce škodlivin s organismem. Působení škodlivých látek v organismu.
9. Fyzikální vlivy a ŽP. Zdraví a životní prostředí. Expozice: elektromagnetické pole, mobilní telefony, mikrovlnné trouby, hluk.
10. Prioritní oblasti environmentální politiky EU.

Literatura:

MŽPČR: Zpráva o životním prostředí ČR 2018, 2019
(<http://www.cenia.cz>, <http://www.mzp.cz>)

Polášková et al., 2011. Úvod do ekologie a ochrany životního prostředí. UK Praha

Wittlingerová, Z., Jonáš, F. 2004. Ochrana životního prostředí. ČZU Praha ISBN 80-213-0754-4

Dirner, V. et al., 1997. Ochrana životního prostředí Základy, plánování, technologie, ekonomika, právo a management. MŽP Praha, VŠB – TU Ostrava, Praha, 333 s.

Literatura doporučená:

Prokeš J. et al. (2005): Základy toxikologie. UK Praha

Peterka V. et al. (2012): Česká společnost rostlinolékařská. Příručka pro zacházení s přípravky na ochranu rostlin.

Hák T. et al. (2015): Environmentální bezpečnost. Ekopres ISBN 978-80-87865-19-4

Bencko V. et al. (1995): Toxické kovy v životním a pracovním prostředí člověka. Grada

Velíšek J. et al. (2002): Chemie potravin 3. OSSIS Tábor

Remtová, K. (1996): Trvale udržitelný rozvoj a strategie ochrany ŽP. MŽP a VŠB – TU Ostrava. E

4. TECHNOLOGIE VYUŽITÍ ODPADŮ

1. Definice pojmů v oblasti odpadového hospodářství, zákon o odpadech, trendy odpadového hospodářství v ČR a EU, hierarchie nakládání s odpady, oběhové hospodářství.
2. Kategorizace odpadů, katalog odpadů, komunální odpad a jeho základní fyzikálně - chemické charakteristiky.
3. Plány odpadového hospodářství, plány prevence vzniku odpadu, Směrnice EU 1999/31/EC o skládkování.
4. Shromažďování odpadů, systémy sběru recyklovatelných složek, systémy sběru NO, zpětný odběr výrobků.
5. Nakládání s obaly, obalová společnost EKO-KOM, princip spolupráce obalové společnosti s městy a obcemi v ČR, zelený bod.
6. Princip donáškového a odvozového způsobu sběru a svozu odpadů, výhody a nevýhody řešení, technologické prvky uvedených systémů. Integrované systémy nakládání s odpady (základní pojmy, prvky, cílové skupiny, nástroje, indikátory ISNO).
7. Úprava komunálního odpadu, principy drcení, prosévání, magnetického třídění, vzduchového třídění odpadů a ostatní principy separace.
8. Trendy v nakládání s biologicky rozložitelnými odpady – základní technologie pro využití BRO (MBÚ, kompostování, anaerobní technologie), související legislativa.
9. Kompostování odpadů, základní kompostovací technologie, suroviny v kompostových základkách, průběh kompostování (doba, sledované veličiny), hodnocení kvality vyžrálých kompostů, využití kompostů.

10. Spalování a energetické využití odpadů, (spalovací proces, proces nakládání s odpady vznikajícími po spalování a tepelném zpracování komunálního odpadu).
11. Skládání odpadů (typy skládek, přijímání odpadů na skládky, technologie ukládání odpadů na skládky).
12. Skládání odpadů, ochranné systémy skládek S-OO, funkce a technické provedení uvedených ochranných systémů.
13. Rekultivace skládek, způsoby a technické provedení rekultivací.
14. Technika využívaná při nakládání s odpady, svozové vozy, vzduchové a vodní dopravní systémy, technika používaná na skládkách odpadů.

Literatura:

KURAŠ, M.: Odpady a jejich zpracování, Ekomonitor 2014. ISBN:978-80-86832-80-7.
HŘEBÍČEK, J. a kol., 2009: Integrovaný systém nakládání s odpady na regionální úrovni, Litera, ISBN: 978-80-85763-54-6.
KOČÍ, V., 2009: Posuzování životního cyklu – LCA. Ekomonitor 2009, ISBN:978-80-86832-42-5.
ALTMANN, V., VACULÍK, P., MIMRA, M., 2010: Technika pro zpracování komunálního odpadu - Monografie. Praha, Powerprint 120 s., ISBN 978-80-213-2022-2.
ALTMANN, V., RŮŽIČKA, M., 1996: Technologie a technika skládkového hospodářství. Vysoká škola báňská, Technická universita, Ostrava, svazek 8, 82 str. ISBN 80-7078-255-9.
Zákon č.541/2020 Sb., o odpadech a prováděcí předpisy v posledním znění
Plán odpadového hospodářství ČR (Nařízení vlády č.352/2014 Sb., o POH pro období 2015 – 2024)
Plán prevence vzniku odpadu ČR
NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 1357/2014 (hodnocení nebezpečných vlastností odpadů)
KURAŠ, M., DINER, V., 2007: Modul 6: Odpadové hospodářství, Výukový program: Environmentální vzdělávání, ESF v ČR a VŠB.

5. PRÁVO A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1. Právní nástroje ochrany životního prostředí.
2. Vlastnictví a ochrana životního prostředí.
3. Deliktní odpovědnost v ochraně životního prostředí.
4. Odpovědnost za ztráty na životním prostředí.
5. Orgány státní správy ochrany životního prostředí a stráže.
6. Principy práva životního prostředí.
7. Hlavní mezinárodní konference OSN o životním prostředí.
8. Mezinárodní úmluvy v ochraně životního prostředí.
9. Unijní právo životního prostředí.
10. Obecná ochrana ovzduší.
11. Ochrana ozónové vrstvy Země.

12. Ochrana klimatického systému Země.
13. Ochrana vody.
14. Ochrana zemědělské půdy.
15. Ochrana lesa.
16. Obecná ochrana přírody a krajiny.
17. Speciální ochrana přírody a krajiny – druhová.
18. Speciální ochrana přírody a krajiny – územní.
19. Právní úprava nakládání s odpady.
20. Ochrana rostlinstva a živočišstva.

Doporučená literatura:

- Damohorský Milan a kolektiv. *Právo životního prostředí*. 3. vydání, C. H. Beck. Praha. 2010
- Damohorský Milan, Drobník Jaroslav, Franková Martina, Sobotka Michal, Stejskal Vojtěch, Žákovská Karolina. *Sbírka praktických příkladů z práva životního prostředí*. 2. vydání. Wolters - Kluwer ČR. Praha. 2010.

Úplná znění předpisů:

ÚZ č. 1433/2021 – Zemědělství, Vinařství, Lesnictví, Myslivost, Rybářství, Ochrana zvířat

ÚZ č. 1422/2021 – Životní prostředí

ÚZ č. 1396/2020 – Stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů

6. VODNÍ HOSODÁŘSTVÍ A OCHRANA VOD

1. Úloha vodního hospodářství (složky vodního hospodářství, etapy vývoje v ČR, Evropská vodní charta, Voda pro 21. století).
2. Legislativa ve vodním hospodářství (vodní zákon a navazující legislativa, technické normy vodního hospodářství, normy pro kvalitu různých typů vod – povrchové, vyčištěné odpadní vody, vody ke koupání, vody pro chov ryb, závlahové vody).
3. Organizace ve vodním hospodářství (výkon státní správy, správa vodních toků, správa vodovodů a kanalizací).
4. Ochrana vodních zdrojů (chráněné oblasti přirozené akumulace vod, ochranná pásma vodních zdrojů – u nádrží, vodních toků, podzemní vody).
5. Hydrologický cyklus (bilance oběhu vody, složky oběhu vody, hydrologická bilance, hydrologický rok, povodí).
6. Vodohospodářské stavby na tocích (úpravy toků, jezy, plavební komory, vodní cesty).
7. Přehrady a malé vodní nádrže (členění podle účelu, podle umístění, druhy přehrad, popis hráze malé vodní nádrže, objekty MVN).

8. Vodohospodářské stavby pro zásobování pitnou vodou (jímání a odběr vody, úprava pitných vod, vodojemy, vodovodní sítě, objekty na vodovodní síti).
9. Centrální odvádění odpadních vod (soustavy a systémy stokových sítí, objekty na stokové síti, význam odlehčovacích komor, ČOV).
10. Decentrální systém nakládání s odpadními vodami (DČOV, KČOV, bezodtoká jímka na vyvážení)
11. Jímání, čištění a hospodaření s dešťovými vodami.
12. Vodohospodářská funkce lesa (retenční, protierozní, akumulární funkce).
13. Základní typy čistíren odpadních vod (aerobní, anaerobní, biologické, chemické, fyzikálně-chemické)
14. Eutrofizace povrchových vod (příčiny, důsledky, ochrana proti eutrofizaci)
15. Hlavní typy znečištění (anorganické, organické, mikropolutanty)

Literatura:

Beran J. 2009: Základy vodního hospodářství. Učební texty ČZU, Praha.
 Dohányos, M., Koller, J., Strnadová, N., 2004. Čištění odpadních vod. Skripta VŠCHT Praha.
 Pitter, P., 2009. Hydrochemie. Vydavatelství VŠCHT Praha.
 Sobotka J. 2006: Vodní hospodářství. Učební texty ČZU, Praha.
 Synáčková M., 2014: Základy vodního hospodářství. Elektronické učební texty FŽP ČZU, Praha.
 Šálek, J., Tlapák, V., 2006. Přírodní způsoby čištění znečištěných povrchových a odpadních vod. ČKAIT Praha.
 Zákon č. 254/2001 Sb., zákon o vodách a o změně některých zákonů v platném znění (vodní zákon).

7. ÚZEMNÍ A KRAJINNÉ PLÁNOVÁNÍ

KRAJINNÉ PLÁNOVÁNÍ

1. Struktura krajiny (základní skladebné součásti krajiny, celková struktura krajiny, základní charakteristiky krajinné makro- a mikrostrutury)
2. Formy krajinného plánování v ČR
3. Podklady pro krajinné plánování (příklady, využití)
4. Fragmentace krajiny a možnosti jejího řešení, problémy malých populací, teorie ostrovní biogeografie
5. Ekologické sítě (definice, význam, příklady, ÚSES - definice, skladebné součásti, uplatnění ÚSES v různých formách krajinného plánování)
6. Krajinných ráz – podklady, teoretická východiska, principy hodnocení a ochrany
7. Zohlednění okrajového efektu v různých formách krajinného plánování
8. Historický vývoj krajiny, ochrana historických krajinných prvků a struktur v rámci krajinného plánování
9. Sledování změn krajiny, mapové podklady, letecké snímky, dálkový průzkum Země

10. Protierozní ochrana v různých formách krajinného plánování, rekultivace, revitalizace
11. Zemědělská půda, obnova biotopů na zemědělské půdě, program obnovy venkova
12. Zákon o ochraně přírody a krajiny (druhová ochrana a obecná ochrana přírody a krajiny včetně VKP, zvláště chráněná území)

Literatura:

FORMAN, R. T. T., GODRON, M. (1993). Krajinná ekologie. Academia, Praha.
 KOVÁŘ, P. (2012): Ekosystémová a krajinná ekologie. Karolinum, Praha, 89 str.
 LÖW, J.; MÍCHAL, I.: Krajinný ráz. Kostelec n. Č.L.: Nakladatelství Lesnická práce, 2003.
 PRIMACK, R., KINDLMAN, P., JERSÁKOVÁ, J. (2011): Biologické principy ochrany přírody. Portál, Praha.
 SKLENIČKA, P.: Základy krajinného plánování. Praha: Nakl. N. Skleničková, 2003.

POZEMKOVÉ ÚPRAVY

1. Cíle a formy pozemkových úprav v ČR dle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, v platném znění (plné vlastnictví, nevhodné tvary pozemků, vlastník versus uživatel, jednoduché versus komplexní, pozemkové úpravy vyvolané investičními záměry).
2. Aktuální problémy české krajiny a jejich řešení v rámci PÚ, Koncepce pozemkových úprav SPÚ ČR.
3. Uživatelská versus vlastnická fragmentace zemědělské půdy.
4. Historie evidence nemovitostí v ČR od 12. století do současnosti.
5. Katastr nemovitostí (SPI, SGI, LV, obnova KN, princip intabulace).
6. Podklady pro pozemkové úpravy (majetkoprávní, grafické, oborové, legislativní).
7. Proces KoPÚ (zahájení řízení, účastníci řízení, obvod pozemkové úpravy, úvodní jednání, sbor zástupců, opatrovník, nároky vlastníků, směna pozemků, přiměřenost při směně pozemků, závěrečné jednání, I. a II. rozhodnutí).
8. Plán společných zařízení (princip polyfunkčnosti, typy opatření, obsah dokumentace technického řešení, regionální dokumentační komise, schválení PSZ).
9. Opatření ke zpřístupnění pozemků (ČSN 736109).
10. Opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí, podpoře biodiverzity a zvýšení ekologické stability (ekologická stabilita, teoretická východiska, principy vymezování ÚSES, skladebné prvky, biogeografické členění, BPEJ, STG, EECONET).
11. Protierozní opatření pro ochranu půdního fondu (příčiny eroze, druhy eroze, protierozní opatření, metody hodnocení, ověření účinnosti navržených PEO).
12. Opatření k neškodnému odvedení povrchových vod, ochraně území před záplavami, suchem a k zadržení vody v krajině včetně podzemních vod.
13. Vztah PÚ k ostatním formám krajinného plánování.
14. Finanční zabezpečení PÚ v ČR (národní i evropské).
15. Krajinný ráz (definice, metodiky hodnocení KR, preventivní versus aktuální ochrana KR, uplatnění institutu krajinného rázu v PÚ).

Literatura:

JANEČEK M., DOSTÁL T., KOZLOVSKY-DUFKOVÁ J., DUMBROVSKÝ M., HŮLA J., KADLEC V., KONEČNÁ J., KOVÁŘ P., KRÁSA J., KUBÁTOVÁ E., KOBZOVÁ D., KUDRNÁČOVÁ M., NOVOTNÝ I., PODHRÁZSKÁ J., PRAŽAN J., PROCHÁZKOVÁ E., STŘEDOVÁ H., TOMAN F., VOPRAVIL J., VLASÁK J., 2012: Ochrana zemědělské půdy před erozí, metodika. Česká zemědělská univerzita Praha, Fakulta životního prostředí. Praha.

KONEČNÁ, J., PODHRÁZSKÁ, J., POCHOP, M., HLADÍK, J., KYSELKA, I., CHROBOCZKOVÁ, M., NAVRÁTILOVÁ, A., TUŠER, J., 2015: *Koordinace územních plánů a pozemkových úprav: Metodický návod. 2.aktualizované vydání. Praha: Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.*

LÖW, J., MÍCHAL, I., 2003: Krajinný ráz. Lesnická práce s.r.o., Kostelec nad Černými lesy.

MADĚRA, P., ZIMOVÁ, E., 2005: Metodické postupy projektování lokálního ÚSES. Ústav lesnické botaniky, dendrologie a typologie LDF MZLU v Brně a Löw a spol., Brno.

MAZÍN, V. A., 2014: Pozemkové úpravy v kulturní krajině. Západočeská univerzita v Plzni.

SKLENIČKA, P., 2003: Základy krajinného plánování. Nakladatelství N. Skleničková, Praha.

SPÚ, 2020: Metodický návod k provádění pozemkových úprav. Odbor metodiky pozemkových úprav SPÚ, Praha.

SPÚ, 2019: Technický standart plánu společných zařízení v pozemkových úpravách. SPÚ, Praha.

SPÚ, 2021: Koncepce pozemkových úprav na období let 2021-2025.

SPÚ, 2016: Koncepce pozemkových úprav na období let 2016-2020.

VÁCHAL, J., NĚMEC, J., HLADÍK, J. (EDS.), 2011: Pozemkové úpravy v České republice. Consult, Praha.

VLASÁK J., BARTOŠKOVÁ K., 2007: Pozemkové úpravy. ČVUT, Praha.

ZÁKON č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů

ZÁKON č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů

ZÁKON č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

ZÁKON č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu

VYHLÁŠKA č. 13/2014 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech pozemkových úprav

VYHLÁŠKA č. 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí

Internetové zdroje:

Státní pozemkový úřad <http://www.spucr.cz/>

Katastr nemovitostí <http://www.cuzk.cz/Katastr-nemovitosti.aspx>

Krajinný ráz <http://www.krajinnyras.cz/>

Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy <http://www.vumop.cz/>

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

1. Cíle územního plánování. Jak jsou tyto cíle uplatňovány v procesech územního plánování.
2. Přehled nástrojů územního plánování, jejich vzájemné vazby.
3. Územně analytické podklady, význam, obsah, aktualizace, pořizovatelé. Rozbor udržitelného rozvoje území.
4. Nástroje územního plánování na celostátní a regionální úrovni, jejich pořizovatelé a obsah.
5. Územní plán – obsah, postup pořizování a zpracování, použití.
6. Regulační plán – druhy, obsah, postup pořizování a zpracování, použití.
7. Dotčené orgány v územním plánování – jejich role v procesu územního plánování, příklady specifických veřejných zájmů, které zastávají.
8. Prosazování ochrany přírody a krajiny jako veřejného zájmu v územním plánování.
9. Prosazování ochrany lesa, zemědělské půdy a vod jako specifických oborů veřejného zájmu v územním plánování.
10. Vstupy územního plánování do rozhodování v území, kdo vydává rozhodnutí a jaká.
11. Regulace funkčního využití krajiny v územních a regulačních plánech. Možnosti propojení pozemkových úprav a regulačního plánu.
12. Ochrana území před povodněmi v územním plánování. Nástroje územního plánování k snižování rizik katastrof v území, popřípadě k jejich snazšímu odstraňování.

Literatura:

MAIER a kol. 2012: Udržitelný rozvoj území, GRADA Praha.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území

Všechny uvedené předpisy se mají změnit novým Stavebním zákonem č. 283/2021 Sb.